

Talât Ulusoy: İTTİHATÇI SOYKIRIMCI KURTULUŞ

Posted on 14/05/2017

Her “24 Nisan”da hep aynı kalıba dökülmüş ifadeler: “Biz öyle şey yapmayız!” ya da “Ama onlar da bize yaptı!” Kesmedi mi, at topu tarihçi(!)lere: “Tarihi tarihçilere bırakalım, siyasetçiler değil, tarihi belgeler konuşsun!!!”

Ne bekliyorsun, konuştursana!

Öyle ya, pek çok belge imha edilmiştir, ya da İttihatçı devlet tapınağının kozmik odalarında kilit kilit üstüne saklıdır. Tarihçi dedikleri de, resmi tarih tapınağının İttihatçı rahipleri. “Tarihçi”ye güven buradan geliyor.

Ne yapsanız, ne etseniz “mızrak çuvala sığmıyor.”

Devletin derin kuyularında saklasalar da, rahiplerin yalanlarıyla beyinleri yıkasalar da mızrağın en azından ucu, çuvalın bir yanından çıkıyor. İttihatçı Cumhuriyeti kurarken Büyük Millet Meclisi (BMM) kürsüsünden yaptıkları “itiraf”lar varken, başka belgeye gerek yok (bkz. “Buyrun, İşte Belge”, yüzleşmeatölyesi.blogspot.com).

İttihatçı BMM, 24 Nisan 1920 ile 9 Nisan 1923 arasındaki birinci dönemde 177 gizli (kapalı)

oturum yapar. Bu gizli görüşmelerin ve hatta açık oturumların tutanakları, günümüz Türkçesi ile topluma sunulduğu takdirde, inanın İttihatçı Cumhuriyet'in yazdırdığı bütün "İnkılâp Tarihi" kitapları çöpe gider.

Bu tutanaklardan birini daha günümüz diline aktarmaya çalışarak ve kısaltarak sunuyorum.

Pontus Meselesi De Neyin Nesi

BMM 10 Haziran 1922 Cumartesi günü, elli birinci birleşimi tek gündem maddeli bir "gizli oturum"dur. Görüşülen konu, Trabzon milletvekili Ali Şükrü Bey'in[1] 18 Mayıs 1922 günlü gizli oturumda verdiği uzun ve ayrıntılı bir "istizah"tır, yani soru önergesidir. Önerge "Pontus meselesi" hakkındadır ve İçişleri Bakanı: Ali Fethi (Okyar) memleketi tanımamakla; topluca Anadolu içlerine sürülmesi emredilen Hıristiyanların içinde "asıl tehlikeli" olan bazı aydınların Trabzon'da kalmalarına veya İstanbul'a gitmelerine izin vermekle ve daha altı maddede sıralanan suçlamalarla eleştirilir. Ayrıca Tokat Mebusu Rifat Beyle Hamdi Bey de aynı konuda benzer sorular yöneltmiştir.

Bakan Ali Fethi Okyar kürsüye gelir:

".. Pontus meselesine dair vermiş oldukları soru önergesinde diyorlar ki;.. Rumları yeni baştan bu milletin başına bela etmişim... Bendeniz Rumları bu milletin başına bela etmedim ve edemezdim... Sekiz seneden beri memleketin başına hakikaten belâ olmuş olan bu Rumları bir an evvel temizlemek için bendeniz zannediyorum ki şimdiye kadar alınmış olan önlemlerden en (çoğunu-tu) ben yaptım... Bu suretle bu konuya geçmeden evvel Ali Şükrü Bey'in vermiş olduğu soru önergesinde gizli oturumda görüşülmesi gereken bazı maddelere değinmek isterim,.. Samsun'da bazı meseleler için sokaklarda gelip geçmenin yasaklandığı vesaire hakkında bir madde vardı... Efendiler, bu uygulama geçen senenin Temmuz'unda yapılmıştır... değil bakanlığım zamanında, Ankara'ya varmadığım bir zamanda meydana

gelmiştir... Henüz Ankara’da değil iken olan bu gibi meseleleri bana yüklemesinler... “

Bakan, anlaşılıyor ki, bu soru önergesindekileri pek üstüne almak istememektedir.

“Bildiğiniz gibi geçen senenin Haziran ayında Yunan’ın bazı gemileri Karadeniz’de bazı limanlarımızı topa tutmuştu. Bunun üzerine Bakanlar Kurulu’nca sahilde bulunan Rumlardan 15 ilâ 50 yaşında bulunanlardan eli silâh tutanların iç taraflara nakilleri için bir karar (alınmıştır)... Trabzon bildiğiniz gibi gayet büyük bir şehirdir ve vapurların gelip geçtiği yer olması nedeniyle orada olanların dışarıya yansımaları ihtimali vardır... Bu iç meseleyi büyük bir şehirde tehcir şekline sokmamak için fırka kumandanı bir tedbir düşünmüş ve yaşı tutan müslim ve gayri müslim kişilerin askere alınması yasası gereğince Trabzon’da bir hafta içinde, merkeze bağlı yerlerde de on beş gün içinde şubelerinden askerî belge almaları... ilân olunmuş, bundan amaçlanan da bu suretle belge almayacak olan Hıristiyanları bu suretle en uzak yerlere göndermek ve ... onlar için hazırlanmış yerlerine (müretteblerine/ toplama kampı) sevkettir... Fakat (belge) alanların miktarı şehirdeki nüfusa göre pek az olduğu için derhal fırka kumandanı ... Hıristiyan mahallelerinde arama başlatmış ve ...Belgesi olmayanları da derhal toplama kamplarına sevkettir. İşte sayın milletvekillerinin şikâyet ettiği uygulama bundan ibarettir... Trabzon Hıristiyan mahallelerinde yapılan aramalarda 439 kişi yakalanmış bundan 256 kişi kamyonlarla, 173 kişi de yaya olarak sevk edilmiştir. Mesele bundan ibarettir. Bir siyasi gereklilik üzerine merkezden içerilere yollanmasına karar verilen Hıristiyanların asıl tehlikeli olan bir takım aydın kimselerinin Trabzon’da alıkonulmaları ve diğerlerinin İstanbul’a gitmesine izin verilmesi.. Bu uygulamadan hiç bilgim yoktur...”

“Kötü”ler de, “İyi”ler de Aynı Kefede

Bakan “bilgim yok” der ama, aldığı bir telgrafa dayanarak bir Hıristiyanın niye kampa gönderilmediğini açıklamaya çalışır: “Akçaabat kazasında ... bu adamların bir çokları

tarafından Dünya Savaşı sırasında Rus istilâsında iken Müslüman halkın pek çoklarına destek oldukları görüldüğünden dolayı, onların (destek görenlerin-tu) başvurularına dayanarak önce Vali Hazım Bey tarafından alıkonulmuştu, sonra da diğerleri gibi 24 Nisan tarihinde sevkedilmiştir...”

Tehcirde hiç ayırım yapılmamakta, Müslümanlara iyilik eden de “tehcir”den kurtulamamaktadır. Kampa gönderilmeyen, üstelik İstanbul’a seyahat etmesine izin verilen birisi daha vardır ve önerge sahiplerinin sorusu şudur: “Mondros mütarekesinden sonra Trabzon’da cereyan eden bir muhakeme esnasında -şimdiden sonra Türk’lerin burada hakkı hayatı yoktur- diyen ... genç bir dava vekili ve komiteci Akridis’in İstanbul’a gitmesine izin verilmiştir. Niye?”

Bakan cevap verir: “... Osmanlı Bankası Hukuk Müşaviri AkIrididi İnsitat Efendiye belge verilmesi Trabzon Osmanlı Bankası Müdüriyeti tarafından gerekli görüldüğü (için), Vali Hazım Bey tarafından veriliyor... Trabzon Valiliğinde bulunan Hazım Bey de bilmez ise bu hususta bana bağlanacak bir kusur yoktur ve olamaz ... Sonra şunu arz etmek isterim, ki Osmanlı Bankası bugün memleketimizde bir mali kuruluştur... Osmanlı Bankası’nın Hukuk Müşaviri sıfatıyla bazı mali işlemler için İstanbul’a gitmesi gerekli görülen bu Akrididi’yi bu sıfatla ... bankaya yardımcı olmak üzere gönderdik...”

Bu cevaplar soru sahiplerini tatmin etmese de, bakan devam eder.

“... Pontüs meselesine gelelim; bendeniz İçişleri Bakanı olduğum zaman bildiğiniz gibi merkez ordusu kumandanı vardı[2], doğrudan doğruya mesul olan makam orası idi... “

Bakan sanki bakan yapıldığına pişman gibidir... Hayır, aşağıda yapmaktan ötürü “övündüğü” işleri sıralarken pişman olmadığı anlaşılacaktır.

Vatandaşa Karşı “Kurtuluş” Savaşı!

Başarının ölçüsü öldürülen Hıristiyan vatandaş sayısıdır. Hem de “kıyaslamalı” olarak.

“... Sonucu arz edeyim : Efendiler, 15 Ekim’den evvel ... merkez ordusu kumandanlığının[3] görevli olduğu sırada yapılmış olanlarla Kasım’dan sonra yapılmış olanları söyleyeceğim... 15 Ekim’e kadar yakılan binaların adedi köylerde 3 303, merkez ordusu zamanında 3 300; katledilenler 1 700, dağa kaçırılanlar 1 037, yaralı olanlar 148, dağa kaldırılanlar 145’tir. 15 Ekim’den Aralık sonuna kadar - ki o zaman çok şiddetlendiği dönemlerdir, 415 bina yanmış, 69 öldürme, 51 yaralama olmuştur ve Ocak başından 15 Mayıs sonuna kadar ...151 hane yakılmıştır, 82 kişi öldürülmüş, 26 yaralama olmuştur, 5 kişi de dağa kaldırılmıştır. Toplam 3 869 hane yakılmış 1 199 ... , 3 968 kişi ... ,[4] 253 kişi yaralanmış... Böylece, merkez ordusu uygulamaları sırasında 3 330 haneye karşılık bizim zamanımızda... 1 566 hane yakılmıştır.”

Bakan, büyük bir titizlikle ve ince ince anlattığı ev yakma ve öldürmeleri anlatmaya doyamıyor:

“...Bu rakamlar da gösteriyor ki bendeniz Rum eşkiyalarını bu milletin başına musallat etmedim, bilâkis güvenlik güçlerini onların başına musallat ettim, onu da şimdi ispat edeceğim; 15 Ekim’e kadar eşkiyadan ... ölü ve diri veya yaralı elde edilenlerin sayısı, teslim olanlar 638, canlı ele geçenler 332, yaralılar 24, ölü olarak 53, toplam 1 538’dir. Şimdi efendiler bu tarihten itibaren olan rakamlara dikkat ediniz; 588 ölü olarak, toplam 1 397. 29 Ocak’tan Mart’a kadar, ki takibatımıza bilfiil başladığımız zamandır. 2 238 teslim olmak suretiyle, 1 275 ölü olarak, 33 diri olarak, 3 136 yaralı olarak (Bravo sesleri), toplam olarak 6 782.”

Evet, içişleri bakanı başarısını aldığı canların sayısı ile ortaya koyuyor ve alkışlanıyor. Alkışlar bakanı coşturuyor sanki:

“... 20 Marttan 15 Mayıs'a kadar 1 150 teslim olmak suretiyle, 1 559 diri olarak, 8 yaralı olarak, 3 777 ölü olarak, toplam 16 928 kişi ediyor ki bunun 1 588 kişisi merkez ordusu kumandanına aittir. 15 340 kişisi de bendenizin zamanına aittir. Efendiler on beş bin kişinin diri ve ölü veya yaralı olarak elde edilmesi büyük bir meydan muharebesidir. ..Yaptığımız takipler sırasında bu suretle tepeledikten sonra erzak depolarını, diğer yerlerini tümüyle tahrip ettik. Bildiğiniz gibi onlar eskiden kendilerine güzel barakalar vesaireler kurmuşlardı ve rahat rahat yaşamaktaydılar ve hatta etrafında tarım da yapıyorlardı ve ekip biçiyorlar ve yiyorlardı. Şimdi bunlara hiç bir erzak bırakılmamış ve bunların erzak sakladıkları yerler tamamıyla tahrip olunmuştur ve bu suretle bunları aç bir halde bıraktık. Aç bırakmak en müessir bir tedbirdir...”

Vatandaş aç bırakmak, evini-barkını yıkmak, taş üstünde taş, baş üstünde baş bırakmamak... Bunları bir yerlerden hatırlıyorum amma...

Ölen Ölür, Ya Kalan Sağlar?

Karesi milletvekili Abdülgafur Efendi pek “insani” bir soruyla keser bakanın sözünü: “Geride kalanlar ne miktar tayin buyuruyorsunuz?”

“İzin verirseniz, sırası gelince söyleyeceğim, bu konuda mutasarrıflardan aldığım bilgileri söylemeyeceğim .. Ama eşkiyadan, kendisinden aldığım bilgiyi söyleyeceğim. Bildiğiniz gibi o taraflarda öteden beri eşkiyalık yapan Hasan Çavuş adında bir şaki vardır. Bu adam ... 38 arkadaşı ile beraber hükümetten aman dilemiş ve orada bulunan Jandarma kumandanı ile uzun boylu görüşmüştür ve bazı önerilerde bulunmuştur... Rumlar üzerinde sözü geçer olduğunu,.. anladım. Ve bunun içindir ki Hasan Çavuş ve arkadaşlarını bir süre için jandarma emrinde kullandığımız takdirde ... bütün Rum çetelerinin reislerini aman dileterek ... Çarşamba'nın büyük bir köyü ile Kolludere köyüne getirerek yerleştireceğiz ve bu eşkiyalar aracılığıyla bir iki köy teşkil edece(ğiz) ... silâhlı ve silâhsız ahaliyi de bu civara

yakın bir yere indirmek mümkün olacaktır... Bu millet tümüyle açtır ve bunlardan aman dileyip gelmiş olanların ifadeleri bunu tamamiyle doğrulamaktadır. Bunlar iç kısımlarda uzun süreden beri ota ve yabanî pancarlarla beslenmektedirler. Hatta aman dileyenlere sıcak çorba Amerikan Yardım Heyeti tarafından Samsun'da veriliyor. Bunlar hayli zamandır ota beslenmeye alıştıkları için çorba, ekmek vesaire yediklerinde ölüyorlar... günde 30 - 40 kişi ölüyor. Bunların miktarının ne kadar olduğunu Abdülgafur Efendi Hazretleri sormuşlardı. Efendim, böyle açlıktan ölmekte olan nüfusun miktarını tayin etmek için elimizde dayanak yoktur, hepsi ölmektedir. Eli silâh tutanlar ise saldırılarında başarılı oldukça götürebildikleri bir kaç koyun sürüsü ile beslenmektedirler. Bunların miktarı hakkında bendenizce eksiksiz bilgi vermek mümkün değildir. ... Samsun Mutasarrıfı, Rum asilerin yeter sayıda tepelenmesini milli gaye ve amaca erişildiğinde, bu taraflarda kalan Rumların İslâm ahalinin yüzde beşini aşmayacağını ve hatta bu orana bile erişemeyeceğini açıklıyor. Bundan evvelki nüfusu evvelce arz ettiğim gibi Samsun livası dahilinde seksen beş bin kadar Rum vardı. Şimdi oranlarının İslâm ahalinin yüzde beşine indiğini yazıyor. Demek ki yapılan takipler hayırlı sonuçlar vermiştir ... “ diye bay bakan.

“Hayırlı” işler yapan bakan bey Samsun mutasarrıfından aldığı son bilgileri de aktarır:

«Darıdere'de asilerin tepelenmesi için 16.5.1922 akşamına kadar altı gün ve gece devam eden çatışmada asiler fevkalâde direniş göstermiş ve bu direniş sırasında hariçten ve ahaliden asilere yardıma gelenler de püskürtülmüşlerdir. Çatışma sonucunda gerek mağaralarda ve gerek başka yerlerde 726 asî ölüsü sayılabılmıştır ve 52 asi sağ ele geçirilmiştir...”

Halk “asi”lere yardıma koşuyor!!! Bu ne biçim “kurtuluş için meydan muharebesi” ola ki sivil halka silah doğrultuluyor?! Bu İttihatçı “alışkanlık” yüz yıldır terkedilmiş değildir.

Düşkün Deyip, Kadın Deyip Geçme...

“... Efendiler diyorlar ki, bir takım düşkünler ve kadınlar Hükümete sığınmıştır ve fakat diğerleri dağlardadır...Rica ederim düşkün ve kadın deyip geçmeyiniz. ... yiyecek-içecek nakletmek ve gereken yerlerde korunaklı yerler yapmak ve sonra eşkiyanın yiyeceği tarım ürünleri için tarla sürmek,..için hep bu düşkün ve kadın denilen kısımlar kullanılır ... “

“... Efendiler rica ederim, bendeniz burada, Trabzon’da münevver kimselerin alıkonulduğunu söylemiştim. Zannediyorum ki Dahiliye Vekili Beyefendi bunların orada ne için alıkonulduklarını ...” söylemesi için acele ediyor Ali Şükrü Bey ve devam ediyor:

“Eli silâh tutanların - yani Rumların iç taraflara gönderilmesi için emir verildiğini açıkladılar, doğrudur. Trabzon o kadar büyük değildir, çünkü büyük bölümü yanmıştır. Efendiler, ...bilirsiniz ki taşradaki şehirlerde Rum mahalleleri - hatta İstanbul’da - ayrıdır... İslâm mahalleleri ile bir değildir. Rum mahallelerinin aranması (için) şehrin genel ulaşımı kesilmiş ol(a)maz... Trabzon içinde öyle zannedildiği gibi fazla Rum yoktur, dışında vardır ve Trabzon içindeki Rumlar zaten bir yere gitmemiştir... Bundan ötürü, zaten böyle Rum sevki için olağanüstü önlemler alınmasına gerek yoktu...

Efendim, Rum meselesinin bu şeklini anlatmak için ... vali beyefendiden söz etmek zorundayım. Hıristiyan sorununda tamamiyle, Hıristiyan olan ailesi etken olmuştur. Bu yeni bir şey değildir. Tarih kadın parmağıyla dönen yolsuzlukların, bir çok sorunun, felâketlerin tanığıdır...”

İttihatçı siyasetçiler “parmak” uzmanıdır. Her işte ya “gayrı-müslim” ya da “emperyalizm” parmağı arar, bulurlar. Valinin karısı “ihtida” etse ne yazar?!

“... Pontus teşkilâtına mensup olan Rumlar esasen bugünkü nüfuslarının on misli dahi olsa, doğaldır ki azmedilmiş olsa ve sıkı izleme yapılırsa bunların bir tanesi kalmaz.... Bizim soru

önergemizden sonra olan bir silahlı çatışmada yedi yüz kişi ölmüştür... Bendenizce üzüntü verici olan şey suçluların peşine düşmekteki şiddetinin azlığıdır... “

Söyler misiniz, Meclis'te “İkinci Grup” olarak adlandırılan “muhalefet”in başını çeker konumdaki Ali Şükrü Bey ile, iktidarın bakanı Ali Fethi Bey'in farkı ne? Cumhuriyet tarihi aslen İttihatçı iktidarlar ile aslen İttihatçı muhalefetlerin “milli birlik halinde” kayıkçı dögüşü değil midir? Bakın bir diğer muhalifin, Tokat'tan Rıfat Bey'in derdine:

“... Rum meselesi bitmemiştir efendiler. Fethi Bey buyuruyorlar 'ki, iki köy kalmıştır. Daha Tokat'ın bir deresinde 700 öldürülmüş (Rum) vardır., 150'si de yaralıdır. Bir köyden 850 tane adam tutulursa beride altı sancakta daha ne kadar var, bunu hesap edin, yani mühim meseledir...”

İzmir yakılırken Meclis'e “Gasp edilen Ermeni mallarının sahiplerine geri verilmesi”ne dair yürürlükte olan bir kararnamenin kaldırılması önerisi ile gelen [5]Maliye Bakanı Hasan Fehmi Bey (Gümüşhane) söz alır ve der ki:

“ ... Mütarekeden sonra her tarafta, bilhassa Karadeniz sahilinde Rumluğun yoğun olduğu yerlerde, Trabzon, Samsun ve kısmen Giresun siyasî bir teşkilâtın, zaten mevcut olan siyasî teşkilâtın fiili kısmı silahlanarak dağlara, kırlara çıktığı hepimizin malumudur...Tehciri ve bunların imhası için Yüce Meclis'in açıldığı 1920 senesinden itibaren zannedirim, bu meseleyi gizli oturumlarda on defa konu ettik... Hatta Basri Beyefendi bir gün bu kürsüde o kadar üzüldü ve dediler ki, hiç tereddüt etmeden Rumluk namı altında bu memlekette ne varsa imha edelim...Yine görüşmelerimiz sonucunda, kuvvetimizin yeteceği bir zamana erteleme kararını biz verdik ... Ermeni tehciri yapıldığı zaman...tehcirin ne demek olduğunu, bir milleti kaldırıp bir memleketten diğer bir memlekete nakletmenin ne demek olduğunu Ermeniler bilmediğinden ve daha doğrusu tecrübesini görmedikleri için derhal boyun eğdiler ve birden uygulanmıştı. Pontus meselesini Bakanlar Kurulu karar verdiğinde, ondan iki sene evvel Rumlar silâhlanmış, dağlarda, kırlarda her türlü aracı hazırlamış(tı), biz

savunmada bulunuyorduk. Yani diğer tehcirler gibi anî ve birden yapılacak bir durumda değildik.”

Ya Hu, adam “tehcir” demekle yetinmiyor, ısrarla “imha” diyor! İmha, “yok etme” demek.[6]
“Bir insan topluluğunu ulusal, dinsel vb. sebeplerle yok etmek” eylemine de “soykırım” deniyor.[7]

Canik milletvekili Emin Bey uzun lafları kısa yoldan sonuca bağlıyor ve diyor ki:

“... Bendeniz de Samsun’da nüfus kaydından anladığıma göre 229 857 Müslüman vardır, 93 176 Rum vardır... Bendenizin yakinen bildiğim ve mütareke anında Samsun’da eşkıyalık yapan dört bin Rum vardı... Hepinizin bildiği gibi Hükümetçe görülen lüzum üzerine Rumlar tümüyle iç taraflara gönderilmeye ve bundan dolayı, bu gönderme sırasında görülen bazı idaresizlikler, bunları güya bizim tamamıyla imha edeceğimiz kanaatini ver(di), hatta düşkünler ve kadınlar da dahil olduğu halde mümkün olduğu kadar dağlara sığındılar... Giresun, Ordu livalarındaki Rumlar da dahil olmak şartıyla iç taraflara gönderilen Rumların miktarı 45 bindir. Genel Kurmay’da da kaydı vardır, müracaat olunursa anlaşılır. Bugün Samsun’da erkek, kadın, çoluk ve çocuk beş bin nüfus Rum vardır. Bafra’da kalmamıştı. Fakat sonradan dağlardan iltica eden çocuklar vardır. Alaçamda 13, 14 hane var. Çarşamba’da 160 kadar var. Demek ki, şehirde kalanlarla dahile gönderilenlerin toplamı 65 bin arasındadır ki, bu gidenler arasında Ordu ve Giresun Rumları da vardır. Benim yine bildiğime göre Ordu ve Giresun Rumları çıkarıldığı takdirde Samsun livası içinde yirmi sekiz bin kadardır. Şimdi Samsun iivası dahilindeki Rumların miktarı - Hükümetin izniyle kalanlar da dahil olduğu halde - 35 bin ile 40 bin arasındadır. Beyefendiler, 93 bin nüfus olan Rumların yarıya yakını iç taraflara yollanmıştır. Pekâlâ, kalanlar nerededir? Bunlar dağlardadır... Nisan’ın bilmem kaçına kadar dağlara sığınan çoluk ve çocukların sayısı 15 bindir...”

İnsan olanın kanı donmaz mı bu “kurucu” zihniyet karşısında!?

Bu nasıl bir hafıza çarpıtmasıdır ki, İttihatçı Cumhuriyeti kuranların “soykırım” dediğine, bugün “kurtuluş” ya da “istiklâl” deniliyor.

Ve, bu yüzden ki İttihatçı gelenek kesintisiz sürüyor.

21 Nisan 2016

[1] Ali Şükrü Bey: İttihatçı tetikçi Topal Osman’a öldürtülen İttihatçı kişi. 27 Mart 1923’te işlenen bu cinayet İttihatçı Cumhuriyet’in bitmez tükenmez siyasi cinayetlerinin birincisi olarak anılır.

[2] Nurettin Paşa, yani Sakallı Nurettin diye bilinen, İzmir yanarken valilik makamında oturan kişi.

[3] Yani Nurettin Paşa

[4] Buraları tutanakta boş geçiyor.

[5] Bkz. “Buyurun İşte Belge”, yuzlesmeatolyesi.blogspot.com

[6] Bkz. TDK Büyük Sözlük

[7] Age.

Kaynak: <https://yuzlesmeatolyesi.wordpress.com/category/yuzlesme-yazilari/>